

**Országos Fogyasztóvédelmi Sulitató,
4. forduló
14-16 éves korosztály,
Tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok**

A hétköznapi vásárlásaink során nem egy esetben találkozunk olyan kereskedelmi gyakorlattal, melyet tisztességtelennek ítélünk meg. Sok esetben nem esik egybe azonban az erkölcsi felfogásunknak megfelelő tisztességtelenség, és a jogszabály által tisztességtelennek minősített kereskedelmi gyakorlat.

A tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv (Unfair Commercial Practices Directive) teljes körű választ ad a kérdésre, és megmondja, mely kereskedelmi gyakorlat tisztességtelen minden körülmények között, melyek megtévesztőek, és melyek számítanak agresszív kereskedelmi gyakorlatnak.

Bizonyos gyakorlatok az irányelv, és az azt átvevő magyar törvény szerint minden esetben tisztességtelennek minősülnek. Ezeket 31 pontban foglalta össze a jogalkotó, melyet úgynevezett feketelistának is szoktunk nevezni.

Például ha hatalmas akciót hirdet a közeli bevásárlóközpont, mire azonban az áruházba értek, a termék minden egyes darabja elfogyott, akkor minősül tisztességtelennek, ha a vállalkozásnak alapos oka volt feltételezni, hogy az árut vagy azt helyettesítő árut nem tudja megfelelő ideig és mennyiségben árulni. (ez az úgynevezett csalogató reklám)

Az a kereskedői állítás, mely szerint egy adott áru csak rövid ideig áll rendelkezésre, akkor bizonyul tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatnak, ha valótlanul állítja ezt a vállalkozás azért, hogy azonnali döntéshozatalra készítse a fogyasztót.

CSŐDELJÁRÁS!
A Rákóczi út 11-ben
(Az Astoria és Blaha Lujza tér között)
CSŐDELJÁRÁS MIATT ÜZLETÜNK
MA 19-ÓRAKOR VÉGLEG BEZÁR!
Olasz-Spanyol-Női-Férfi
Bőrcipők-Sportcipők
2.000Ft-tól- 6.000Ft-ig!
MINDEN MÁSODIK PÁR CIPŐ:
INGYEN!

Ha a vállalkozás azzal hirdeti például új, 15 ezer forintba kerülő MP3-as lejátszóját, hogy arra üzletpolitikájának megfelelően egy év jótállást biztosít, az egy év kötelező jótállás jár Nektek ugyan, de mivel azt jogszabály, nem pedig a vállalkozás biztosítja, mégis ezt sajátjaként tünteti fel, ezért ez tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat szintén.

Szinte minden nap találkozhattok olyan magatartással, amikor az utcán a kezetekbe nyomnak egy „Csődeljárás, hatalmas árleszállítás, akár féláron juthat márkás olasz bőrcipőkhöz, csak ma” tartalmú szórólapot. Ha valótlanul állítja a vállalkozás, hogy felhagy a tevékenységével a csődeljárás miatt, akkor ez is tisztességtelennek minősül.

Ugyancsak az, ha egy „hogyan legyen ötösünk a lottón” című könyvhöz jutsz hozzá, hiszen azt állítja, hogy megkönnyíti a lottóban való nyerést, ez pedig kizárt, hiszen minden számnak ugyanannyi az esélye, hogy kihúzzák.

Ha valamely árubemutatón vesz részt valamely családtagod, és ott közlik veled, hogy addig nem hagyhatja el a helyiséget, amíg nem vesz legalább egy terméket, tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatnak minősül, mivel olyan benyomást kelt, hogy addig nem hagyhatja el a helyiséget a fogyasztó, amíg nem köt szerződést.

Ha azt állítja egy akár árubemutató a vállalkozás ügynöke, hogy egy adott termék alkalmas betegség gyógyítására, nem minden esetben tisztességtelen, de csak akkor nem, ha ez ténylegesen alkalmas a betegség gyógyítására, és nem valótlánul állította ezt.

Szintén gyakori, hogy valamely áruházlánc versenyt hirdet: például aki a legfrappánsabb szlogent találja ki a céggel kapcsolatban, az nyer egy MP3-as lejátszót. Nem tisztességtelen ez a kereskedelmi magatartás, ha ezt követően például egy MP4-est kap a győztes, mert az ígért díj helyett egy értékesebb és modernebb termékhez jutott hozzá a nyertes, és ez ésszerű helyettesítési díjnak minősül.

Postaládáinkat elöntik a különböző szórólapok. Fontos tudni, ha kapunk bármilyen reklámot vagy csomagot, benne egy számlával, azt nem szabad kifizetni, feltéve, hogy nem rendeltük meg soha a reklámozott árut és nem is akarjuk azt megvenni.

Ugyancsak tisztességtelen az, ha arra biztatják a gyerekeket, hogy egy adott árut vegyenek meg, vagy azt vetessék meg szüleikkel. Még akkor is, ha az a termék Harry Potter csodaseprűje. Ha pedig nyereménnyel kecsgetetik a vásárlókat, ha megvesznek egy terméket, de nyeremény nem is létezik, az szintén a feketelistába ütközik.

Fontos tudni, hogy főszabály szerint a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság jár el tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok esetén. A Gazdasági Versenyhivatal jogosult eljárni, ha a tisztességtelen

kereskedelmi gyakorlat a gazdasági verseny érdemi befolyásolására is alkalmas, és a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete, ha a felügyelete alá tartozó vállalkozást (bankok, pénzügyi vállalkozások) érinti az adott kereskedelmi magatartás.